herpy

PILEGIFTFRØER

Manu Poison Frog

Ameerega macero

Ameerega macero er en lille, dagaktiv pilegiftfrø på 24-30 mm fra regnskovene omkring Manu i det sydøstlige Peru og det vestlige Brasilien. Hoved og ryg er klart røde, flankerne sorte med en gul stribe, og bugen er blå med sort netmønster. Arten holdes sjældent, og der findes kun lidt viden om pasningen.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Epipedobates macero* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**2-3 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**10-15 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Regnskov og bjergskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Temperatur, nat	**21-25 °C**
Luftfugtighed	**70-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Æg pr. lægning	**4-16**
Klækning	**10-22 dage**
Larvetid	**70-90 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter og færdigfoder**
Yngelpleje	**Vogter æggene og bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Alle arter i slægten Ameerega står på CITES liste II, så handel over grænser kræver CITES-papirer. EU-bilaget er ikke aflæst og er derfor ikke angivet.

Om arten

Ameerega macero er en lille pilegiftfrø på 24-30 mm fra snude til kloak; voksne hanner bliver omkring 27 mm og hunner omkring 30 mm. Hoved og ryg er klart røde og groft kornede. Flankerne er sorte med en klar gul stribe, der løber skråt fra lysken op til et punkt over skulderen uden at nå øjet. En gul læbestribe går fra under øjet tilbage til overarmen, og på forsiden af låret sidder en gul plet. Benene er sorte, ofte med grønne og bronzefarvede prikker, og undersiden er blå med et sort netmønster, der kan være kraftigt eller svagt. Nogle dyr mangler striberne.

Arten blev beskrevet i 1993 af Lily Rodríguez og Charles Myers som *Epipedobates macero*. Artsnavnet er machiguenga-folkets ord for frø; machiguengaerne er et af de oprindelige folk i Manu-området. Arten er blevet forvekslet med *Ameerega petersi*, men den har rød ryg og afkortede striber, mens *A. petersi* har brun ryg og striber, der går helt frem til øjet og snuden. Hannens

kald er en metallisk lydende række af korte toner, omkring ti i sekundet.

Huden indeholder i naturen et væld af alkaloider, blandt andet histrionicotoxiner, som frøen optager fra føden. Dyr opdrættet på almindelige foderdyr mangler giften. Vask alligevel hænderne før og efter arbejde i terrariet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

Udbredelse og levested

Ameerega macero findes i det sydøstlige og centrale Peru, i flodsystemerne omkring Manu (Madre de Dios), Urubamba, Øvre Purús og Ucayali, og i Brasilien i staten Acre. Typelokaliteten ligger på vestsiden af Río Manu over for Cocha Cashu i Manu Nationalpark, omkring 380 m over havet. Arten er også kendt fra Serra do Divisor og Alto Juruá i Brasilien.

IUCN vurderer arten som ikke truet. Lokalt rammer skovrydning til landbrug den, og dyr indsamles ulovligt til handel.

> **Oprindelig udbredelse:** Peru og Brasilien.

LEVESTED

Ameerega macero lever i fugtig regnskov i lavlandet og i bjergskov, fra omkring 150 til 1.450 m over havet, blandt andet i bambusskov. Den ses oftest i lidet forstyrret skov og nær små vandløb. Frøen lever på skovbunden og sidder højst 40 cm oppe på væltede stammer. Hannerne kalder især nogle timer efter daggry og før mørkets frembrud, på regnvejrsdage også resten af dagen. I tørtiden holder frøerne til langs bækkene, og i regntiden trækker de længere ind i skoven.

Hannen bærer haletudserne, to til fire ad gangen, til lave, langsomt strømmende bække med klart vand, sandbund og nedfaldne blade.

Læs mere: Opdræt af haletudser

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Ameerega macero*. Arten passes som den lige så store *Ameerega petersi*, som den længe er blevet forvekslet med, og tallene for terrarie og klima er lånt derfra. *Allobates femoralis* lever i de samme skove omkring Manu.

Et terrarie på mindst 45 × 45 × 45 cm (længde × bredde × højde) passer til et par. Hannen skal have plads til et revir, og frøerne klatrer gerne lidt på rødder og væltede grene. Større er bedre, især hvis dyrene skal yngle. Glas holder fugten, men låget eller fronten skal have netflader, så luften ikke står stille.

Bunden bygges bioaktiv: et drænlag af lerkugler eller grus nederst, et net som skillelag og derover en fugtig blanding af kokosfibre, orkidebark og sphagnum. Læg et tykt løvlag øverst; det er frøens naturlige levested, holder på fugten og giver skjul. Springhaler og isopoder spiser affald og er samtidig ekstra føde. Indret med bregner, mos, korkbark og rødder, så der er mange skjul og brudte synslinjer. Det mindsker strid mellem dyrene.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Dagtemperaturen er 25-28 °C, og om natten sænkes den 3-4 grader til 21-25 °C. Dyr fra de højere dele af udbredelsen tåler køligere nætter, og den lave ende af intervallet passer bedst. Vinterhvile er ikke nødvendig.

Frøer er følsomme over for varme: vedvarende temperaturer over 28 °C er farlige, og en jævn temperatur er vigtigere end det præcise tal. Placér terrariet uden direkte sol, brug en termostat, hvis rummet er for koldt, og flyt det til et køligere rum, hvis det ikke kan holdes under 28 °C om sommeren. Mål temperaturen med et digitalt termometer nede i terrariet.

Læs mere: Varme og temperatur Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal ligge på 70-100 %: tæt på 100 % morgen og aften, gerne med tåge, og omkring 70-80 % midt på dagen. Sprøjt med osmose- eller regnvand morgen og aften, eller brug et tåge- eller regnanlæg på timer. Et sidste sprøjt om aftenen får gemte foderdyr i bevægelse.

Hold luften i bevægelse med god ventilation, så der ikke opstår skimmel. Bliver det for tørt, trækker frøerne sig ind i skjul, og huden tørrer ud. Det kan være farligt på få dage, så hæv fugten med det samme.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

En lav vandskål på 1-2 cm vand er nok. Skålen skal være så lav, at en unge kan komme op af den, og have sten eller mos i kanten. Skift vandet ofte, og rengør skålen med varmt vand uden sæbe.

Brug osmosevand, regnvand eller afkloreret postevand. Padder optager vand og stoffer gennem huden, så undgå sæbe, rengøringsmidler og klor i terrariet. Undgå vandfald med pumpe, som kan svigte og forurene vandet.

LYS OG UVB

Giv et LED-lys med planteegnet spektrum i 10-12 timer om dagen. UVB er ikke nødvendigt for pilegiftfrøer; et svagt UVB-lys (Ferguson-zone 1) er valgfrit.

Giv frøerne skygge og skjul, så de kan trække væk fra lyset. Vælg lys, der ikke opvarmer terrariet nævneværdigt.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

I naturen æder frøen myrer, biller og små larver på 2-7 mm. I terrariet bruges vingeløse bananfluer (*Drosophila melanogaster* og *D. hydei*), springhaler, små isopoder, mikrofårekyllinger og sigtet engplankton. Springhaler og isopoder i terrariet giver frøerne konstant noget at gå på jagt efter. Arten er ikke blandt de mindste pilegiftfrøer, så voksne tager let *D. hydei*.

Unger fodres hver dag, voksne tre til fire gange om ugen med så mange fluer, som de æder på kort tid. Drys foderet med kalk ved hvert måltid og med et multivitaminpræparat en til to gange om ugen.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Hannerne kalder fra jorden eller fra lave stammer og forsvarer formentlig små territorier, som slægtningene gør. I naturen kan der leve omkring ti voksne pr. 1.000 m² langs en bæk. Det er ikke beskrevet, hvordan *Ameerega macero* opfører sig i grupper i terrariet, så et par er den sikreste holdform. Unger kan holdes sammen, indtil de bliver kønsmodne.

Pilegiftfrøer bør så vidt muligt ikke håndteres: huden er tynd og følsom, og stress svækker dem. Flyt dyrene ved rengøring med en fugtet, ren beholder, og vask hænderne før og efter. Bland aldrig arter eller former, da det kan sprede sygdomme og give stress.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnen bliver størst, omkring 30 mm mod omkring 27 mm hos hannen, og hannen kendes på sit kald. Kønnet kan først afgøres, når dyrene nærmer sig kønsmodenhed, og alderen ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Hold fire til fem unger, så der med stor sandsynlighed er et par imellem.

PARRING

Parringen er ikke beskrevet for *Ameerega macero*. Hannerne kalder det meste af året, og hannerne bærer haletudser blandt andet sidst i tørtiden omkring oktober. I terrariet kan en kort periode med mindre sprøjtning, hvor fugten falder til omkring 70 %, efterfulgt af kraftig sprøjtning sætte gang i æglægningen.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger æggene på jorden i løvlaget, under blade og i små skjul; en filmdåse eller en petriskål under en halv kokosnøddeskal kan bruges som æglægningssted. Antallet af æg og udviklingstiderne er ikke dokumenteret for arten; tallene er lånt fra den lidt mindre *Ameerega bilinguis*: 4-16 æg pr. lægning. Hannen bærer to til fire haletudser ad gangen til vand.

I terrariet flyttes haletudserne til små beholdere med osmose- eller regnvand ved 24-26 °C, gerne én haletudse pr. beholder, med lidt nedfaldne blade i bunden. De fodres med alger, plantefoder og færdigfoder til haletudser.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter 10-22 dage, og haletudserne når metamorfosen efter 70-90 dage (lånt fra *Ameerega bilinguis*). Under forvandlingen er ungerne først helt sorte; derefter kommer de lyse sidestriber, lårpletten og den blå bug, og til sidst bliver striberne gulgrønne og ryggen rød. Når forbenene kommer, holdes vandet lavt, og der skal være nem adgang til land og fugtige skjul, så de små frøer ikke drukner.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger måler 10-13 mm og fodres med de mindste foderdyr, fx bananfluer af arten *Drosophila melanogaster* og springhaler, og senere *D. hydei*. Fodr dem dagligt, og drys med kalk og vitaminer. Hold dem fugtigt, og giv dem rigeligt med løv og små skjul. Unger kan holdes sammen, så længe der er plads og foder nok; når de nærmer sig kønsmodenhed, bør de deles op i par.

Sundhed og typiske fejl

Pasningsfejlene er de samme som hos andre pilegiftfrøer:

- Udtørring: for lav luftfugtighed giver passivitet og tør hud. Hæv fugten, og sprøjt med det samme.
- Overophedning: vedvarende temperaturer over 28 °C er farlige. Flyt terrariet, eller køl det ned.
- Mangler: for lidt kalk, D3 eller vitaminer giver deforme knogler og svage dyr. Brug tilskud ved hvert måltid.
- Parasitter og svampe: taber en frø vægt trods god appetit, eller er der hævelser, rødme eller sår på huden, skal den til en dyrlæge med forstand på padder.
- Dårlig hygiejne: rens vandskålen og fjern skimmel jævnligt, og hold nye dyr i karantæne, før de kommer ind til de andre.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.